

עפ"ג 3298/02/21 - אלחנן בצון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופטת מרים ליפשיץ-פריבס

בעניין: אלחנן בצון
ע"י ב"כ עו"ד חגית רייזמן
נגד
מדינת ישראל
המעורר
המשיבה
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ג'ויה סקפה שפירא) מיום
27.12.20 בת"פ 12212-05-19.

כללי

1. המערער הורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בהחזקת סמים לצריכה עצמית ובשתי עבירות של סחר בסמים מסוכנים, ונדון לשבעה חודשי מאסר בעבודות שירות, שני מאסרים מותנים, קנס בסך 800 ₪ ופסילה מותנית של רישיון הנהיגה. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.

2. המערער הינו יליד 1998. ואלה המעשים: ביום 30.4.19 גידל המערער בחדרו שלושה שתילים של סם מסוג קנבוס במשקל כולל של 0.25 גרם. ביום 26.3.19 מכר המערער לסוכן משטרתי סמוי 4.63 גרם קנבוס תמורת 500 ₪, וביום 20.11.18 מכר המערער לסוכן הסמוי 2.01 גרם קנבוס תמורת 300 ₪.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותרת לביטול עונש המאסר בעבודות שירות ולהמירו בעונש של של"צ בהיקף נרחב לצד מאסר על תנאי וכן להורות על ביטול הקנס. לעמדת הסנגורית, העונשים שהוטלו על המערער הינם חמורים מאוד ואינם מתחשבים בנסיבות המקרה ובנתוני האישיים של המערער. המערער הודה במיוחס לו ותרם לחיסכון בזמן שיפוטי. הוא שהה במעצר בית ממושך במשך כחודש ימים ולאחר מכן במשך יותר מתשעה חודשים שהה במעצר בית לילי. המערער הינו יתום מאב והטלת עונש של עבודות שירות לתקופה של שבעה חודשים תפגע קשות ביכולתו של המערער להתפרנס ולסייע בפרנסת המשפחה, בנוסף על הנזק שכבר נגרם בתחום זה כתוצאה ממעצרו הממושך. עוד נטען כי העבירות שביצע המערער אינן מן החמורות, מדובר בכמויות סם קטנות ביותר ובשני המקרים הסוכן הוא שפנה אל המערער בבקשה לרכישת הסם. כמו כן, אישום החזקת הסם הינו שולי ויש להניח כי אילו היה עומד לבדו היה התיק נסגר לחלוטין. ההליך הפלילי הקודם של המערער עתיד להתיישן בחודש פברואר 2021, הוא אינו ממין העניין ואינו מקים חשש כי המערער ישוב לבצע עבירות. עוד נטען כי יש להתחשב בניסיונותיו של המערער לשקם את עצמו, הוא מסר בדיקת שתן נקיה במהלך תקופת הפיקוח בשירות המבחן וגילה רצינות תעסוקתית. יש להתחשב בכך שנוכח ההרשעה בתיק סמים, יידרש המערער לעבור מבדקים לצורך חידוש רישונו וגם בכך טמונה פגיעה כלכלית בו ובמשפחתו. הוסף כי מאז האירועים המערער לא היה מעורב אירועים נוספים, כמות החומר מינימלית והשוטר - הסוכן היה זה שפנה אליו. המערער היה במעצר ממש 5 ימים ותקופה זו לא הובאה בחשבון, ולא ניתן משקל מספיק לנסיבות האישיות של המערער. בנוסף, נוכח הכמות הזעירה של הסם, המתחם יכול לכלול של"צ, ועל כן לא יהא בהטלתו משום סטייה מהמתחם.

ב"כ המשיבה טענה מנגד כי אין מקום להתערבות ערכאת הערעור בגזר הדין. המתחם אינו אמור להתחיל בשל"צ, כפי שבית משפט קמא אכן קבע, ועל כן המערער מבקש לחרוג מהמתחם. לא מדובר כאן בהחזקה ובשימוש אלא בסחר ובגידול. המערער, לא עבר הליך שיקומי ולא שיתף פעולה עם שירות המבחן. בית משפט קמא התייחס לכלל השיקולים לקולא וישנם מקרים דומים ובעבירות דומות, בהם מוטל מאסר של ממש שלא בעבודות שירות (באה הפנייה לאסמכתאות). על כן, יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו כבן 22, רווק, גר בבית אמו ועובד מזה כארבעה חודשים כשליח ברשת מזון מהיר. במשפחת המערער שמונה אחים והוא התייתם מאביו בגיל 10. המערער סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות. הוא לא גויס לצה"ל בשל מעורבות בפלילים ולאחר לימודיו, עבד בעבודות מזדמנות. המערער דיווח על שימוש בסם מסוג "קנאביס" בגיל 16 באופן מזדמן ובשנים האחרונות, חדל מכך. הוא מסר בשירות המבחן בדיקת שתן נקייה מסמים. למערער רישום פלילי קודם משנת 2015 בעבירות איומים, הצתה, והפרת הוראה חוקית. ביחס לעבירות דנן, המערער התקשה לקבל אחריות לביצוען, הביע עמדה קורבנית וצמצם מחומרת מעשיו. המערער הדגיש כי אינו צורך סמים והביע תרעומת על האישום בהחזקת סמים לצריכה עצמית. שירות המבחן התרשם כי למערער קושי בוויסות דחפים, קבלת מרות וסמכות. שירות המבחן התקשה לבחון לעומק את דפוסי השימוש שלו בסמים. המערער, שלל נזקקות טיפולית בכל התחומים. שירות המבחן העריך כי עונש מאסר בפועל עלול להיות רגרסיבי עבורו והמליץ לגזור עליו מאסר בעבודות שירות לצד מאסר מותנה.

דין

5. כלל הוא, כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית, והתערבותה בעונשים שנגזרו, שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות, הואיל ולא נפלה כל טעות מהותית בגזר הדין.

6. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, גילו הצעיר ומעצרו הממושך. כמו כן, במכלול השיקולים לקולא תובא העובדה שהסוכן הוא שפנה למערער בבקשה שימכור לו את הסמים, וכי הסמים נתפסו ע"י הסוכן ונמנעה הפצתם לציבור. מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע בפער של מספר חודשים זו מזו. בית משפט קמא עמד על חומרת עבירות הסמים, על הנזקים הרבים שהן גורמות במעגלים שונים ועל הצורך לעקור את נגע הסמים מהשורש. כך, גם כאשר עסקינן ב"סם קל" מסוג קנאביס, כפי שנקבע בפסק הדין של כב' השופט עמית בעפ 2596/18 **כפיר זנזורי נ' מדינת ישראל** (12.8.2018): **"...סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם"** (פסקה 8). העבירות דנן בוצעו לאחר תכנון והכנה והן אינן בבחינת מעידה חד פעמית של המערער. המערער ביצע את העבירות למטרת רווח כספי. כמו כן, בצד הודאתו של המערער בכתב האישום המתוקן, מתסקיר שירות המבחן בעניינו עולה כי הוא אינו מקבל אחריות מלאה על מעשיו, הוא משליך אחריות ומטשטש את חומרת המעשים. בנוסף, המערער שלל צורך טיפולי מסוג כלשהו, הגם ששירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית ולא רק בתחום הסמים. על כך יש להוסיף כי אין זו מעורבותו הראשונה של המערער בפלילים ובעברו הרשעה בעבירות אחרות שלא היה בה כדי להרתיעו מלשוב להסתבך בפלילים. בנסיבות אלו ובהתחשב בשיקולי הרתעה והיעדר נכונות של המערער לשילובו בהליך שיקום, העונשים שהושתו על המערער בבית משפט קמא לא סוטים באופן ניכר ממדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע, ולא מצאנו מקום להתערב בהם. מה עוד, שבית משפט קמא נמנע מלפסול בפועל את רישיון הנהיגה של המערער כדי לשמור על אפשרויות הפרנסה של המערער, העובד כשליח.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה ביום 1/9/21.

ניתן היום, י' אב תשפ"א, 19 יולי 2021, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

מרים ליפשיץ פריבס, שופטת

אריה רומנוב, שופט

השופט רפי כרמל, אב"ד, סגן נשיא